

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

V. De dissensione ob festum Paschae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

προς εβρών, επέταξε τον Θεόν λέγσαι την μαχαραν την μεγάλην κη Φοβεραν, επί τον δρακοντα τον οφιν τον Φύγοια, και ανέλειν τον δρακοντα τον εν τη θαλάσση. εικόνας δη τήτων διετύπε βασιλεύς, αληθώς ενυθείς μιμήματα τη σκιαγραφία.

A bestiâ illâ multò ante prædicta fuerant: Deum scilicet macharam ingentem & *Esai. 27.* terribilem adacturum esse in draconem serpentemque fugientem, & occisurum esse draconem qui est in mari. Horum igitur figuram expressit Imperator, rem ipsam picturâ profus imitatus.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

Επι τῷ τῷ Αρειον ἐν Αἰγύπτῳ ζητημάτων.

Ταῦτα μὲν οὖν αὐτῷ καθ' αὐτὴν ὡς συνετελείτο τὰ δὲ γὰρ τῷ Φθόνῳ βασικανίας, Β δεινῶς τὰς κτ' τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐκκλησίας & Θεσσαλονικίας, καὶ τὸ Θηβαίων τε & Αἰγυπτίων χριστιανικὸν κακόν, ἔσμικρῶς αὐτὸν ἐκίνησε. περὶ τῶν γνηθίων καὶ ἐκάστην πόλιν ἑπισκόπων ἑπισκόποις, δὴ μὲν τε δήμοις ἐπαρισσάμενων, καὶ μοναχῶν συμπλησάδων καθ' ἑκάστην πόλιν ἀλλήλων, ὡς ἢ φρενῶν ἐκείνων τὰς ἀπεργασμένους ἀνοσίους ἐγγχειρεῖν, καὶ ταῖς βασιλεύς τοῦ μαῖν ἐνυβρίζειν εἰκόσιν. ἔμην ὡς εἰς ὀργὴν ἐγείρειν τὸν βασιλέα μάλλον, ἢ περὶ πόνον ἕλκε. ἕπεραλγῆντα τῆς τῷ φρενολαβῶν ὀπνοίας.

CAPUT IV. Rursus de controversiis in Aegypto excitatis ab Ario.

ET hæc quidem ille libenti animo perficiebat. Verum livor invidiæ qui Ecclesias Dei in urbe Alexandria etiamtum conturbabat, & Thebæorum atque Aegyptiorum pestilens schisma, non mediocriter animum ipsius angebant. Quippe cum per singulas urbes Episcopi adversus Episcopos conflictarerentur, & populi adversus populos insurgerent, ac mutuis se vulneribus instar Symplegadam collisi conciderent. Aded ut furore tandem ac desperatione acti, impia quædam admittere, ipsaque Imperatoris imagines violare ausi sint. Verum hæc non tam ad iracundiam Principem excitare, quam mæstitiâ animum ejus afficere potuerunt; quippe qui perditorum hominum amenitiam magnopere deploraret.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Περί τῶν διατῶν πάχα διχνοίας.

Πρὸ τῆς γὰρ δ' ἀρα καὶ ἄλλη τις τήτων περὶ τῶν νόσθ δὲ γαλατωτῆτι ἐκ μακρῶ διανοχλοῦσα, ἢ τῶ σῶτηρίου ἐροῖης διαφωνα τῶν μὲν ἐπεαδ δειν τῷ Γεθαίων σιωθηεία φασκόντων τῶν δὲ, περὶ σῆκειν τὴν ἀκερῆ & καιρῶ ἀφουλάπειν ὄραν, μὴ δὲ πλανωμένοις ἐπεαδ τοῖς τῆς ἐναγγελικῆς ἀλλοτείοις χάρειν καὶ τούτῳ τριχαροῦ μακερῆς ἢ δὲ χρονοῖς τῶν ἀπαναχοῦ λαῶν διενλιωμένων, περὶ τῶν τε θείων συλχεομένων, ὡς ἐπὶ μίας & τῆς αὐτῆς ἐροῖης τὴν τοῦ καιροῦ ἀφαιρηθῆναι D μεγιστην διάσασιν ἐμποιεῖν τοῖς τὴν εορτὴν ἀγούσι. τῶν μὲν ἀσπίαις καὶ κακοπαθείαις ἐνασκειμένων. τῶν δὲ ἀνέσει τὴν χολῶν ἀναλιδέντων, ἔδειε οἷός τε ἦν ἀνθρώπων θεραπείαν ἐυραδῆ & κακοῦ. ἰσοσασίου τῆς ἐροῖθ τοῖς δὲ ἰσῶσιν ὑπαρχούσης, μόνῳ δ' ἀρα τῷ παλιόδυνάμῳ Θεῷ καὶ ταῖς ἰαῶδῶν ῥάδιον ἦν. ἀγαθῶν δὲ ὑπερέτης αὐτῶ μόνῳ τῶν ἐπὶ γῆς κατε-

CAPUT V. De diffensione ob festum Pasche.

ALius quoque his antiquior suberat morbus longè gravissimus, qui Ecclesias jampridem infestabat; diffensio scilicet de salutari festo. Quippe alii consuetudinem Judæorum sequi oportere asserebant: alii tempus ipsum accuratè observandum esse agebant, nec errantibus assentiendum, qui ab Evangelica gratia hac etiam in parte alieni essent. Itaque cum omnes ubique populi jamdudum inter se dissiderent, & sacri religionis nostræ ritus conturbarentur (quippe in uno eodemque festo temporis diversitas maximum discidium inter feriantes excitabat, cum hi jejuniis & ærumnis se ipsos attererent; illi otio ac lætitiæ indulgerent) mortalium quidem nemo erat, qui huic malo remedium posset adhibere; cum utrinque inter dissidentes velut æquatâ lance controversia penderet. Soli omnipotenti Deo perfacile erat, istis malis mederi. Unus porrò in terris exstabat Constantinus, Ppp ij

qui ad hæc bona perficienda idoneus A
dei minister esse videretur. Qui postea-
quam hæc quæ modo dixi auditione ac-
cepit, & literis quas ad Alexandrinos
miserat nihil se profecisse cognovit :
mentis suæ solertiam ipse excitans; no-
vum sibi bellum adversus invisibilem
hostem Ecclesiæ statum perturbantem,
conficiendum esse dixit.

CAPIT VI.

Quomodo Synodum Nicæa fieri iussit.

Mox velut divinam quandam pha-
langem adversus eum instruens, B
generalem Synodum convocavit; ho-
nорificis literis Episcopos undique invi-
tans, ut quantocius adessent. Nec verò
simplex ac nuda erat iussio: sed præterea
multum ad hoc opus contulit Impera-
toris benignitas. Qui aliis quidem cur-
sus publici copiam præbuit: aliis verò
jumentorum usum abundè subministra-
vit. Quinetiam sedes huic Synodo con-
venientissima assignata est, urbs quæ à
victoria nomen habet Nicæa, in Bithy-
niâ sita. Per lato igitur in omnes provin-
cias Imperatoris præcepto, statim cun-
cti velut ex transfenna emissi, summa
eum alacritate advolarunt. Alliciebat
scilicet eos spes bonorum, & præsentis
pacis opportunitas; novi denique mira-
culi, tanti nimirum Imperatoris specta-
culum. Posteaquam in unum convene-
re, Dei opus esse id quod gerebatur ap-
paruit. Nam qui non modo animis, ve-
rùm etiam corporibus & regionibus ac
locis & provinciis longissimè inter se
diffusi erant, tunc in unum congregati
cernebantur: & velut maximam quan-
dam sacerdotum coronam ex pulcher-
rimis floribus contextam, una cunctos
civitas capiebat.

CAPIT VII.

De universali Concilio, ad quod ex omnibus
provinciis convenerunt Episcopi.

ET enim ex omnibus Ecclesiis quæ
universam Europam, Africam at-
que Asiam impleverant, ii qui inter
Dei ministros principem locum obti-
nebant, simul convenere. Unaque
ædes sacra velut Dei nutu dilatata, Sy-
ros simul & Cilicas, Phœnices & A-
rabes & Palæstinos, Ægyptios præ-
terea, Thebæos ac Libyas, aliosque
ex Mesopotamia advenientes, ambitu
suo complexa est. Quidam etiam ex
Perfide Episcopus Synodo interfuit:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ε.

Ἐπιτομή τῆς ἐν Νίκαιᾳ ἁγίας συνόδου.

EΙΣ' ὡς περ Ἰμπερατέρων αὐτῶ Θεῶ
εὐλαγία, συνόδον οἰκουμενικὴν συνε-
τε. ἀπεύδειν ἀπανταχόθεν τὰς Ἐπιτομὰς
γράμμασι πηλικῶς προκαλέμενον. ὡς
ἰ ἀπλὲν τὸ Ἰμπίταγμα. σωθήγει ἡ ἀπὸ
πράξεϊ τὸ βασιλέως νεύμα. οἷς μὲν ὁχλοῦ
δημοσίᾳ παρῆχον δρόμοι. οἷς ἡ ναυτοφύ-
ὑπηρεσίας ἀφθόνως ὤκειτο ἡ πόλις ἐμπε-
πασα τῇ συνόδῳ, νίκης ἐπάνω μὲν ἡ τῶ
δυνῶν ἔθνη, ἡ Νίκαια. ὡς ὅτι ἐφοίτα πα-
ταχῆ τὸ ἀδράγγελμα, οἷα τῶ ἁπλοῦ
οἱ πάντες ἔθειον σὺν προθυμίᾳ πάσι ἰδού-
αὐτὰς ἀγαθῶν ἐλπίς, ἡ τε τῆς εἰρήνης μετε-
σία, τῆ τε ξένης θαύματ' ἡ τῆς τῶ
βασιλέως ὁφείας ἡ Θεῶ. ἐπειδὴ ὁμοθυμα-
θον οἱ πάντες, ἔεγον ἡδὴ Θεῶ τὸ πρῶτον
ἐθεωρεῖτο. οἷ γὰρ μὴ μόνον ψυχῶν, ἀλλὰ καὶ
σώμασι καὶ χώραις, καὶ τόποις καὶ ἐθνεσι πα-
ρῶτα τῶ διεσῶτες ἀλλήλων, ὁμῶς συνήγα-
καὶ μίαν τὰς πάντας ἑσπεδὲ ἔχει πόλις, καὶ
μέγιστον ἱερέων σέφανον, ὅς ὡροῦσαν αὐτῶ
καταπεποικιλμένον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ζ.

Περί οἰκουμενικῆς συνόδου, εἰς ἣν ἐν πάσι τοῖς ἔθνεσι
ῆσαν Ἐπίσκοποι.

Tῶν γὰρ ἐκκλησιῶν ἀπασῶν, αἱ τῶ
ρώπῃ ἀπασαν, Λιβύῃ τε & τῇ Ἀσίᾳ
ἐπλήσθη, ὁμῶς συνήγαγον τῶ Θεῶ ἁγίας
τὰ ἀρχοῦντα. εἰς τ' οἶκος εὐκλήμιος, ὡς παρὰ
Θεῶ πρῶτον ὁμῶς, ἐνδὸν ἐχώρει καὶ τὸ
Σύρος ἅμα & Κίλικας, Φοίνικας τε καὶ Ἄραβας
εἰς καὶ Παλαιστίνους & ἐπὶ τέτοις Αἰγυπτίους
Θηβαίους, Λιβύας. τῶς τ' ἐν μέσῃ τῶν τῶ
ταμῶ ὁρμωμένους ἡδὴ ἡ καὶ Πέρσης ἡ